PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Päätin kokeilla onneani ja yhdistellä asioita ennakkoluulottomasti. **ELOKUVATEATTERI Y-KINON OMISTAJA ILKKA PEURA**

Välirauhansopimuksesta avautuu verkkopalvelu

Välirauhansopimuksen allekirjoittamisesta on tänä syksynä kulunut 70 vuotta. Merkkivuoden kunniaksi Lottamuseo ja Sotamuseo ovat yhteistyössä tuottaneet välirauhansopimuksen vaikutuksista yhteiskuntaan luotaavan Välirauha 1944 -verkkopalvelun.

Palveluun on koottu monipuolinen valikoima suomalaisen yhteiskunnan kehitykseen vaikuttaneita tekijöitä sekä laaja otos aikakauden kuvamateriaalia.

Välirauha 1944 -verkkopalvelussa käsitellään muun muassa Lapin sotaa, armeijan kotiuttamista, sotasyyllisyyttä ja luovutettuja alueita sekä toistakymmentä muuta aiheeseen liittyvää tärkeää teemaa.

Välirauha 1944 -verkkopalvelu avautuu yleisölle perjantaina 21. marraskuuta osoitteissa *lottamuseo.fi*, *sotamuseo.fi*, *lottasaatio.fi*

Moskovan välirauhansopimus sinetöi myös Lotta Svärd -järjestön kohtalon. Järjestö lakkautettiin välirauhansopimuksen 21. artiklan nojalla.

Lotta Svärd Säätiö haluaa järjestön lakkauttamisen merkkivuonna tuoda esiin järjestön merkitystä jakamalla kaikkiin Suomen kouluihin lottatyöstä kertovan Lupaus-elokuvan. Lupaus-elokuva ja Välirauha 1944 -verkkopalvelu täydentävät toisiaan opetuskäytössä ja piirtävät ajallisen jatkumon sotavuosista tähän päivään.

MT

SANA SUNNUNTAIKSI

Johanneksen opetuslapset ja fariseukset paastosivat. Jeesukselta tultiin kysymään: ”Miksi sinun opetuslapsesi eivät paastoa, kun kerran Johanneksen opetuslapset ja fariseusten opetuslapset paastoavat?”

Jeesus vastasi: ”Eivät kai häävieraat voi paastota silloin, kun sulhanen vielä on heidän kanssaan! Niin kauan kuin sulhanen on heidän joukossaan, he eivät voi paastota. Vielä tulee sekin aika, jolloin sulhanen on poissa, ja silloin, sinä päivänä he paastoavat. Ei kukaan ompele kutistamattomasta kankaasta paikkaa vanhaan viittaan. Silloinhan vanha vaate repeää uuden paikan vierestä ja reikä on entistä pahempi. Eikä kukaan laske uutta viiniä vanhoihin leileihin. Silloinhan viini rikkoo ne ja sekä viini että leilit menevät hukkaan. Ei, uusi viini on laskettava uusiin leileihin.”

Mark. 2:18–22

Jumala rakastaa ehdoitta

”Varjele tapoja, niin tavat varjelevat sinua”, meille opetettiin lapsina. Piti osata tervehtiä, kohdella vanhempia kunnioittavasti, odottaa vuoroaan ja olla hiljaa, kun aikuiset puhuvat.

Nykyään elämä on vapaampaa. Lapset saavat touhuta omia juttujaan, vanhemmat omiaan. Yhteensovittaminen on muuttunut helpommaksi.

Silti välillä nykyäänkin tulee kiusallisia tilanteita, kun eri lailla ajattelevat ja käyttäytyvät ihmiset pannaan samaan tilaan. Molemmat vaivaantuvat toisistaan.

Raija Lehtinen

Jeesuksen opetuslapset törmäsivät aikanaan usein juutalaisten perinnäissääntöihin. Pyhän evankeliumissa heitä syytetään siitä, etteivät he paastoa.

Vanha Testamentti tunsi vain yhden paastopäivän vuodessa, suuren sovintopäivän. Myöhemmin niitä on kyllä tullut lisää.

Juutalaiset arvostelivat Jeesuksen toimintaa. He syyttivät Jeesusta tärkeiden sääntöjen rikkomisesta. Jeesus selitti kyllä, mistä oli kysymys: ”Eivät kai häävieraat voi paastota silloin, kun sulhanen vielä on heidän kanssaan!” Ihmiset eivät kuitenkaan ymmärtäneet, mistä oli kysymys.

Jeesus ei halunnut kumota lakia, mutta hän tulkitsi sitä uudella tavalla. Kuvaavin oli sapattikäsky ja sen noudattaminen. Juutalaisille se oli ehdoton asia, Jeesus sanoi: sapatti on ihmistä varten, ei ihminen sapattia varten.

Juutalaisuudessa ulkonaiset käyttäytymissäännöt olivat osa uskonelämää. Jeesus opetti toisin.

Uskossa on kysymys vapaudesta, ei suorittamisesta. Jumala ei vaadi meiltä mitään. Jumala katsoo meidän sydämeemme ja rakastaa meitä sellaisina kuin olemme. Me emme voi koskaan ansaita hänen hyväksyntäänsä, emme millään teoillamme tai puheillamme.

Jumalan rakkaus syntyy yksipuolisesti. Se on armoa ja lahjaa. Jumala ei rakasta meitä meidän hyvyytemme tähden, vaan sen tähden, että hän on itse hyvä. Hän kuitenkin kutsuu meitä rakastamaan toisiamme, palvelemaan toisiamme ja kulkemaan yhdessä taivaan tietä.

Luota viljavuustutkimuksen asiantuntijaan!

Sähköisen tilauksen

voit tehdä nyt suoraan WebWisuun ja Agrineuvoksen viljelysuunnitteluohjelmaan.

Postitus 8,20 € (+alv 24 %) pakettikortilla tai asiakaspalautuksena

SUOMEN YMPÄRISTÖPALVELU LABORATORIO

AHMA suomalaista osaamista

Sammonkatu 8, 90570 Oulu Puhelin 044 5885 260
www.suomenymparistopalvelu.fi

Kauhavan Y-Kino on Suomen ensimmäinen sohvaelokuvateatteri

Kauhavalla elokuvateatterielämykseen pääsee syventymään sohvalta käsin.

KAUHAVA (MT)

Omintakeinen bisnesidea syntyi, kun elokuvateatteri Y-Kinon omistaja **Ilkka Peura** luki tutkimuksista, joiden mukaan kotisohvan ja oman television houkutukset uhkaavat jo elokuvateattereiden asemaa.

”Päätin kokeilla onneani ja yhdistellä asioita ennakkoluulottomasti. Halusin luoda ympäristön, jossa ihmiset voisivat kokea sekä sohvan mukavuuden että aistia ympärillään elokuvateatterin tehosteet”, Peura kertoo.

Kun yhteistyökuvio saatiin solmittua paikallisen huonekaluyrityksen kanssa, päätti kauhavalainen ryhtyä tuumasta toimeen.

”Eniten aikaa, joitakin kuukausia, kului kaiken suunnitteluun. Huonekalufirma teki tarvittavat sohvat. Varsinainen rakennustyö kesti vain viikon”, Peura sanoo.

Sohvateatteri avasi ovensa syyskuun puolivälissä.

Y-Kino on nuorisotilojen yhteydessä

Marraskuussa 2013 Kauhavan nuorisotilat siirtyivät elokuvateatterin kanssa samoihin tiloihin.

Y-Kinon innokkaimmat asiakkaat löytyvätkin kauhavalaisnuorisosta. Sohvat nuori polvi on ottanut vastaan myönteisin mielin.

”Tästä on innostuttu nuorten keskuudessa, mutta käy täällä vanhempaakin väkeä. Kauhavan lisäksi teatteriin saapuu ihmisiä ympäryskunnista”, kertoo kaksoistutkintoa suorittava **Sara Perttula**, joka työskentelee Y-Kinossa.

Y-Kinon kahdeksanmetriset sohvat on rakennettu siten, että halutessa käsinojat voi nostaa ylös. Tällöin vierekkäiset istuinpenkit muuntuvat yhdeksi isoksi sohvatilaksi.

Tavanomaisen elokuvatarjonnan lisäksi Y-Kinon sohvaelokuvateatterissa on tarjolla myös vaihtoehtoisempaa viihdykettä.

”Pyöritämme ohjelmistossamme oopperaa, balettia, musiikkikonsertteja ja Shakespearen näytelmiä. Lisäksi ajamme lähes joka viikko suorana ulos jotain mielenkiintoista maailmalta. Esimerkiksi tänään seuraamme myöhään illalla Stephen Fryn uuden kirjan julkistamistilaisuutta”, Peura kertoo.

Ennen tämäniltaista pääelokuvaa Mielensäpahoittajaa Y-Kinon valkokankaalle heijastetaan lyhytelokuva Huhtikuu, jonka tapahtuvat pohjautuvat Lapuan patruunatehtaan räjähdykseen.

JUKKA KOIVULA

Ilkka Peura ja Saara Perttula näyttävät, miten hyvin Y-Kinon elokuvateatterin sohvat soveltuvat löhöilyyn.

Ilkka Peura (vas.) myi Tuija ja Antti Kuoppalalle liput Mielensäpahoittajan iltanäytökseen.

JYRKI JOHANNES TERVO

Y-Kinon omistaja Ilkka Peura päätti tuoda elokuvateatteriinsa sohvat. Lokoisa elokuvaelämys on saanut kävijöiltä kiitosta.

Koulun väliintulo vähentää nuorten tupakointia

Koulun tupakointia koskeva kirjaamiskäytäntö vaikuttaa oppilaiden näkemyksiin tupakasta. Tämä selviää Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen peruskoulun 8. ja 9. luokkien oppilaita koskeneesta tutkimuksesta.

Koulun aktiivinen puuttuminen tupakointiin vähentää tupakointia kouluaikana. Niissä kouluissa, joissa henkilökunta valvoi tupakointikieltoa ja tupakointitapaukset kirjattiin, tupakoitiin vähemmän.

Niissä kouluissa, joissa tupakointitapaukset kirjattiin, oppilaista yli 90 prosenttia koki, että tupakointi oli kiellettyä koulussa.

Lisäksi säännöllisesti tupakoivat oppilaat tupakoivat harvemmin koulun läheisyydessä kouluaikana, jos koululla oli käytäntö tupakoinnin kirjaamisesta.

Tutkimuksessa tarkasteltiin erikseen niitä oppilaita, jotka ilmoittivat tupakoivansa vähintään kerran viikossa.

Tupakointitapauksia kirjaavissa kouluissa 28 prosenttia säännöllisesti tupakoivista oppilaista ilmoitti, ettei koskaan tupakoi koulun läheisyydessä kouluaikana. Kouluissa, joissa tällaista käytäntöä ei ollut, vastaava osuus oli 19 prosenttia.

Koulun aktiivinen puuttuminen tupakointiin vähentää tupakointia kouluaikana.

Tutkimuksen mukaan yhtenäinen kirjaamiskäytäntö voi olla tehokas tapa ehkäistä nuorten kouluaikaista tupakointia.

”Koulun on huolehdittava, että koulu ei ole se toimintaympäristö, jossa nuori kokeilee tupakkaa ensimmäisen kerran tai aloittaa tupakoinnin sosiaalisen paineen vuoksi”, kertoo asiantuntija **Vesa Saaristo**.

Tupakkalaki kieltää tupakoinnin muun muassa kouluissa ja koulujen piha-alueilla.

LIINA NIITTYMAA

ELOKUVA

Vattuvene seilaa keveillä aalloilla

Kaikkihan sen tietävät: Ruotsi voittaa aina Suomen ja kietoo kansankotinsa asukkaat sosiaalidemokraattiseen isälliseen hellyyteen, takaa kaikille soman talon ja tilavan perheauton ja saa auringonkin paistamaan ja linnut laulamaan kirkkaammin kuin täällä.

Mutta kaikille ei silti synny pakkomieltä muuttaa Ruotsiin asumaan ja muuttamaan itseään ruotsalaiseksi perheenisäksi.

Mikko Virtanen tiesi jo koulupoikana, että on syntynyt suomalaisuuden vangiksi, pakkosuomalaiseksi, ja haluaa irti siitä. Hän lähtee Ruotsiin, muuttuu ruotsalaiseksi ja aloittaa onnellisen elämän. Vai...?

Uutuuselokuva Vadelmavenepakolainen perustuu **Miika Nousiaisen** samannimiseen romaaniin, mutta vain väljästi. Moni asia on hyvinkin toisin tai päinvastoin kirjassa ja valkokankaalla, mutta itse juoni ei.

Elokuva on melko pinnallinen ja keskittyy ruotsalaisuuden paremmuuteen ja suomalaisuuden huonommuuteen.

Ruotsalaisuuden ihaniin muistoihin kuuluu tietenkin myös se, että syö ruotsinlaivalla liikaa vadelmaveneitä ja oksentaa. Tämän muistanevat kaikki lapsina länsinaapuriin seilanneet.

Kutkuttavimpia kohtauksia ovat kuvaukset Mikon kouluajoista, pojan huoneen sisustusta myöten. Häiritsevää on aikuisen Mikon, **Mikael Anderssonin** tapa puhua suomea. Mutta hän onkin oikea ruotsalainen aksenttia myöten.

Ehkä sanomaa voi syventää ja miettiä tovi omaa elämäänsä: voiko identiteettiään vaihtaa? Jos tuntee itsensä vaikkapa maalaiseksi, voinko muuttua sellaiseksi vai onko vastassa ainainen raja? Omassa tai muiden päissä?

EIJA MANSIKKAMÄKI

Ruotsalaisuuden ihaniin muistoihin kuuluu tietenkin myös se, että syö ruotsinlaivalla liikaa vadelmaveneitä ja oksentaa. Tämän muistanevat kaikki lapsina länsinaapuriin seilanneet.

Kirjallisuuden Nobel Patrick Modianolle

Kirjallisuuden Nobel-palkinnon saa ranskalainen kirjailija **Patrick Modiano**. 69-vuotias ranskalainen on 11. ranskalaissyntyinen kirjallisuuden Nobel-voittaja.

Modianon teosten keskeisiä teemoja ovat muisti, identiteetti ja syyllisyys. Hänen teoksistaan on suomennettu muun muassa palkitut Hämärien puotien kuja sekä Kehäbulevardit.

Modiano on keskittynyt teoksissaan usein toiseen maailmansotaan ja 1940-luvun maailmaan. Hän on ollut etenkin 1980-luvulla paljon esillä.

Modiano ei kuulunut ennakkoarvioissa vahvimpiin voittajasuosikkeihin, mutta asiantuntijat muistuttivat, että palkinnot jakava Ruotsin akatemia on usein yllätyksellinen ja uhmaa ennakko-oletuksia.

Nobelin kemianpalkinnon saavat **Eric Betzig**, **Stefan W. Hell** ja **William E. Moerner**, jotka ovat kehittäneet huipputarkkaa mikroskopiaa.

Oletus oli pitkään, että valon aallonpituus asettaa rajan sille, miten tarkaksi mikroskopia voisi kehittyä. Kemian palkinto annetaan tutkijoiden oivalluksesta, että rajoitusta voi kiertää käyttämällä hyväksi fluoresoivia molekyylejä.

Palkituista Hell oli 1990-luvulla Turun yliopistolla tutkijana ja teki siellä Nobel-komitean palkintoperusteluissa mainitsemat keksinnöt.

MT–STT